РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"-СКОПЈЕ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

П Р О Е К Т

ЗА ПОВТОРНА АКРЕДИТАЦИЈА НА ЕДНОГОДИШНА (60 КРЕДИТИ) СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО **ПСИХОЛОГИЈА** ОД II (ВТОР) ЦИКЛУС НА СТУДИИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Скопје,

2018 година

ПРИЛОГ бр. 4

Студиска програма: **ПСИХОЛОГИЈА**

Звање: **Магистер по психолошки науки**

I СЕМЕСТАР

- **Задолжителни предмети заеднички за сите насоки (под точка 1 и под точка 2)**

р. бр	КОД	НАСЛОВНАПРЕД	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ПС1013/18	Психолошки школи и правци	Проф.д-р Виолета Арнаудова Проф.д-р Елена Ачковска Лешковска	10	22
2.	ПС1023/18	Методологија со статистика	Проф.д-р Виолета Петроска Бешка Проф.д-р Николина Кениг	10	22
3.		Предмет од Листа бр.1		10	22
4.	**Вкупно**			30	

Листа бр.1. Задолжителни предмети преку кои студентот ја бира насоката на студирање

***Студентот избира еден предмет (задолжителен) од предложената листа според изборот на насоката. Секој наведен предмет ја определува насоката на студирање на студентот.**

р. бр	КОД	НАСЛОВНАПРЕДМЕТОТ	НАСТАВНИК/ЦИ	КРЕДИТИ	ЧАСОВИ
1.	ПС1113/18	Општа психологија	проф. д-р Огнен Спасовски	10	22
2.	ПС1213/18	Развојна психологија	проф. д-р Ана Фрицханд	10	22
3.	ПС1313/18	Социјална психологија	проф. д-р Михајло Поповски	10	22
4.	ПС1413/18	Основи на персонологијата	проф. д-р Благоја Јанаков	10	22
5.	ПС1513/18	Педагошка психологија	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	10	22
6.	ПС1613/18	Клиничка психологија	проф. д-р Катерина Наумова	10	22

7.	ПС1713/18	Психологија на трудот и организацијата	проф. д-р Елисавета Сарџоска и проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	10	22
4.	**Вкупно**			10	22

II СЕМЕСТАР

***Студентот избира два предмети од Листа број 2. според потребите за изработката на магистерскиот труд во насоката која ја избира на почетоткот на првиот семестар**

р. бр	**КОД**	**НАСЛОВНАПРЕДМЕТОТ**	**НАСТАВНИК/ЦИ**	**КРЕДИТИ**	**ЧАСОВИ**
1.		Предмет од Листа бр. 2		6	13
2.		Предмет од Листа бр. 2		6	13
3.		Предмет од Листа на УКИМ		3	6
4.		Магистерски труд		15	
5.	**Вкупно**			30	

Листа бр.2.Изборни предмети - Студентот избира два предмети од предложената листа

р. бр	**КОД**	**НАСЛОВНАПРЕД**	**НАСТАВНИК/ЦИ**	**КРЕДИТИ**	**ЧАСОВИ**
1.	ПС201И/18	**Еволуциски основи на однесувањето**	проф. д-р Огнен Спасовски	6	13
2.	ПС202И/18	**Интелигенција**	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	6	13
3.	ПС203И/18	**Позитивна психологија**	проф. д-р Огнен Спасовски	6	13
4.	ПС204И/18	**Посебни состојби на свеста**	проф.д-р Виолета Арнаудова	6	13
5.	ПС205И/18	**Психологија на моралот**	проф. д-р Ана Фрицханд	6	13
6.	ПС206И/18	**Психологија на личен развој**	проф. д-р Благоја Јанаков	6	13

7.	ПС207И/18	**Применета развојна психологија**	проф. д-р Ана Фрицханд	6	13
8.	ПС208И/18	**Психологија на групите**	проф. д-р Михајло Поповски	6	13
9.	ПС209И/18	**Социјална когниција**	проф. д-р Михајло Поповски	6	13
10.	ПС2010И/18	**Психолошко советување и психотерапија**	проф. д-р Благоја Јанаков	6	13
11.	ПС2011И/18	**Работа со надарени ученици**	проф. д-р Елена Ачковска Лешковска	6	13
12.	ПС2012И/18	**Психологија на деца со тешкотии во учењето**	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	6	13
13.	ПС2013И/18	**Врсничка интеракција**	проф. д-р Орхидеја Шурбановска	6	13
14.	ПС2014И/18	**Развивање на креативноста на учениците**	проф. д-р Виолета Арнаудова	6	13
15.	ПС2015И/18	**Здравствена психологија**	проф. д-р Катерина Наумова	6	13
16.	ПС2016И/18	**Психологија на абнормалноста**	проф. д-р Катерина Наумова	6	13
17.	ПС2017И/18	**Психологија на односи меѓу луѓето**	проф. д-р Елисавета Сарџоска	6	13
18.	ПС2018И/18	**Психологија на здравјето на работното место**	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	6	13
19.	ПС2019И/18	**Вокациска психологија**	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска	6	13
20.	ПС2020И/18	**Изработка и примена на прашалници**	проф. д-р Виолета Петровска Бешка	6	13
21.	ПС2021И/18	**Анализа на квалитативни податоци**	проф. д-р Николина Кениг	6	13
	Вкупно			12	

Прилог – Предметни програми

Предметна програма од втор циклус на студии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психолошки школи и правци**				
2.	Код	ПС1013/18				
3.	Студиска програма	**Психологија**				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	**7.**	Број на ЕКТС кредити	10	
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Арнаудова Проф. д-р Елена Ачковска Лешковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Збогатување на сознанијата на студентите со информации за развојот на психологијата од од нејзиното основање како самостојна наука до современите идеи и трендови во психологијата. Со цел да се разберат различните приоди во толкувањето на психичкиот живот на луѓето и да се изгради критички однос кон нив, фокусот е ставен на главните парадигми во психологијата, кои даваат основа за научно елаборирање на психичките појави во рамките на одделни нејзини дисциплини.					
11.	Содржина на предметната програма: Ран развој на психологијата (структурализам, функционализам, бихејвиоризам, гешталтизам, психоанализа). Период на развој на психологијата по класичните психолошки школи (феноменолошка и егзистенцијалистичка психологија, хуманистичка, когнитивна радикална и критичка психологија). Развој на психологијата од крајот на 20-тиот век (позитивна психологија, еволуциска психологија), Психологијата денес:шесте главни пристапи во психологијата (бихевиористички, психодинамски, хуманистички, когнитивен, социјално-психолошки, биолошки).					
12.	Методи на учење: Директно поучување, работа во групи, презентации и дискусии.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 38 часови и индивидуална работа 240 часови				
15.	Форми на наставните активности	**15.1**	Предавања – теоретска настава	22 часови		

<table>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1</td><td>Проектни задачи</td><td>18 часови</td></tr>
<tr><td>16.2</td><td>Самостојни задачи</td><td>20 часови</td></tr>
<tr><td>16.3</td><td>Домашно учење</td><td>240 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="4">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1</td><td colspan="2">Тестови</td><td>70 бодови</td></tr>
<tr><td>17.2</td><td colspan="2">Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td>17.3</td><td colspan="2">Активност и учество</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td rowspan="6">18.</td><td rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови / оценка)</td><td colspan="2">до 50 бода</td><td>5 (пет) (F)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 51 до 60 бода</td><td>6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 61 до 70 бода</td><td>7 (седум) (D)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) (C)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) (B)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) (A)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td>Услов за потпис и полагање на завршен испит</td><td colspan="3">редовна посета на наставата</td></tr>
<tr><td>20.</td><td>Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="3">македонски јазик</td></tr>
<tr><td>21.</td><td>Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="3">евалуација и самоевалуација</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="9"></td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.1</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Р. бр.</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Jarvis, M.</td><td>Theoretical approaches in psychology</td><td>Routledge, London</td><td>2000</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Печјак, В.</td><td>Стварање психологије</td><td>Сарајево:Завод за уџбенике и наставна средства</td><td>1983</td></tr>
<tr><td rowspan="3">22.2</td><td colspan="5">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Р. бр.</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Wertheimer, M.</td><td>A Brief History of Psychology</td><td>New York:Psychology Press, Taylor and Francis Group</td><td>2012</td></tr>
</table>

		2	Glassman, W.E & Hadad, M	Approaches to psychology	McGraw-Hill Education, London	2009

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Методологија со статистика/ Methodology and statistics**			
2.	Код	ПС1023/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	прва/прв	**7.**	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	Проф.д-р Виолета Петроска-Бешка Проф. д-р Николина Кениг			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Се очекува студентите да се оспособат за планирање и спроведување на сопствено истражување, вклучувајќи обработка на добиените податоци и изведување заклучоци од добиените резултати.				
11.	Содржина на предметната програма: Подготовка на истражување со повеќе од две варијабли (формулација на проблеми и хипотези и подготовка на нацрт во сите фази). Избор на соодветни инструменти за прибирање податоци. Обработка на добиените податоци со: факторијална АНОВА, мултипла регресијаи непараметриски статистички тестови. Интерпретација на добиените резултати и пишување дискусија.				
12.	Методи на учење: Директно поучување, работа во групи, презентации од истражувања и дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 38 часови и индивидуална работа 240 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	18 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3	Домашно учење		240 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски/англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Smith, R.A. & Davis, S.F.	The Psychologist as Detective: An Introduction to Conducting Research in Psychology (6th Edition) [Psychological research and the research methods course; Developing a good research idea and conducting an ethical project; Using the scientific method in psychology]	Pearson	2012
2.	Kumar, R.	Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners (4th Edition) [The research design; Selecting a study design]	Sage	2014
3.	Leary, M.R.	Introduction to Behavioral Research Methods (6th Edition) [Factorial Designs; Writing a Research Proposal]	Pearson Education Limited	2014

		4.	Kerlinger, F.N. &Howard, B.L.	Foundations of Behavioral Research (3rd Edition) [Problems and Hypothesis]	Harcourt College Publishers	1985
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin, W.E. & Bridgmon, K.D.	Quantitative and Statistical Research Methods: From Hypothesis to Results.	San Francisco, CA: Jossey Bass.	2012
		2.	Hinton, P.	Statistics explained (стр. 95-291)	Routlege	2004

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Општа психологија**			
2.	Код	ПС1113/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	проф.д-р Огнен Спасовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):Студентитедаможат да ги толкуваат, анализираат и применуваат научнитесознанијаодподрачјетонапсихологијатана когнитивните процеси,мотивацијата и емоциите, нивните еволуциски основи иинтеракцијатанабиолошките, бихевиоралните, когнитивните и социјалнитеаспектинатиепроцеси.				
11.	Содржина на предметната програма: Концептуални и епистемолошки претпоставки за изучување на мотивацијата и емоциите, предмет на проучување и преглед на дефинициите.Интринзичка и видови на екстринзичка мотивација. Социјални потреби. Мотивација за раст и развој. Теории за мотивацијата. Разбирање и примена на мотивацијата. Природа на емоциите и емотивните процеси. Биолошки, когнитивни, социјални и културни аспекти на емоциите. Теории за емоциите. Индивидуални разлики во емоциите и мотивите. Влијание на емоциите врз когнитивните процеси. Современи приоди во испитувањето на когнитивните процеси. Перцепција и внимание. Работна меморија. Структурни и функционални аспекти на долготрајната меморија. Автобиографска меморија. Теории на заборавање. Решавање проблеми. Експертско, креативно и критичко мислење.Когнитивни стилови. Едноставно и сложено донесување одлуки. Јазик и говор:разбирање и продуцирање. Когнитивна невропсихологија. Еволуциски основни на психичкото функццинирање. Природна селекција, адаптација, генетски промени. Модуларност во психичкото функционирање. Еволуцијата, пријателството, соработката и конфликтите. Еволуциските механизми во основата на изборот на партнер и репродукцијата. Еволуциски механизми во основата на емпатијата и алтруизмот.				
12.	Методи на учење: Директнопоучување, работавогрупи, презентации и дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 38 часови и индивидуална работа 240 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови
	17.3	Активност и учество	15 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Reeve, J.	Razumevanjemotivacije iemocije. (избранипоглавја)	Naklada slap, Zagreb 2010	2010
		2.	Sternberg, R.J. & Sternberg, K.	Cognitive Psychology (избранипоглавја)	Wadsworth, Cengage Learning	2011
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Cartwright, J.	Evolution and Human Behavior: Darwinian perspectives on human nature (2nd ed.) (избранипоглавја)	Cambridge, MA: MIT Press.	2008
		2.	Eich, E.,Kihlstrom, J.F., Bower,G.H., Forgas J.P., Niedenthal,P.M.	Cognition and Emotion	Oxford University Press	2000

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Развојна психологија/Developmental Psychology**				
2.	Код	ПС1213/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за Психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10	
8.	Наставник	проф. д-р Ана Фрицханд				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат знаења за поновите теоретски приоди во науката за развојот, да ги продлабочат знаењата за развојот во текот на целиот животен циклус, како и да ги усовршат вештините за нивната практична примена.					
11.	Содржина на предметната програма: Наука за развојот, развојни системи и современи теории на човековиот развој; Развојна психологија: филозофија, концепти, методологија; Теорија на динамични системи; Теорија на развојот во текот на целиот животен циклус; Биоеколошки модел на човековиот развој; Етологија и други еволуциски теории; Поединецот во контекст: холистичко-интеракционистички приод; Неврални основи на когнитивниот развој; Темперамент; Развој на личноста; Развој на сликата за себе; Развој на говорот; Емоционален развој; Морален развој; Развојни аспекти на врсничката интеракција; Агресија и антисоцијално однесување кај децата и младите; Развој на адолесцентите во интерперсонален контекст; Проучување на развојот на возрасните и на староењето; Невролошки основни на развојот на возрасните и на староењето; Физички промени; Долговечност, здравје и функционалност; Интеракција поединец-средина; Внимание и меморија; Социјална когниција; Личност; Врски и односи; Интеракција во семејство; Работа и пензионирање; Успешно староење.					
12.	Методи на учење: Фронтално (директно) поучување, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 38 часови и индивидуална работа 240 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 Часови		

		15.2	Менторски часови	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	18 часови
		16.2	Самостојни задачи	20 часови
		16.3	Домашно учење	240 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3	Активност и учество	10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71до 80бода	8 (осум) (C)
		од 81до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91до 100бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1 Задолжителна литература:

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Newman, B.N. & Newman, Ph.R.	Theories of Human Development	Psychology Press	2016
2.	Damon, William; Lerner, M. Richard, & Kuhn, Deanne	*Child and Adolescent Development: An Advanced Course*, 1st Edition	Willey	2008
3.	Cavanaugh, C. John & Blanchard-Fields, Fredda	Adult Development and Aging. 6th Edition.	Wadsworth Publishing	2010

22.2 Дополнителна литература:

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Lerner, R.M. & Damon, W. (Eds.)	*Handbook of Child Psychology: Theoretical Models of Human Development*, Vol.1 (одделни поглавја)	John Wiley & Sons, Inc.	2006
		2.	Berger, S. Kathleen	*The Developing Person: Trough the Life Span*. 8th Edition.	Worth Publishers	2007
		3.	Eisenberg, N. (Ed.)	*Handbook of Child Psychology: Social, Emotional and Personality Development*, Vol.3(одделни поглавја)	John Wiley & Sons, Inc.	2006

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Социјална психологија**			
2.	Код	ПС1313/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	проф. д-р Михајло Поповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за психолошките основи на социјалната природа на човекот и оспособување на студентите за примена на знаењата при научното проучување и објаснување на начините на кои луѓето мислат, чувствуваат и се однесуваат во различни социјални ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет, развој и методи на социјалната психологија; Себепоимање; Социјална перцепција; Социјална интеракција; Комуникација; Интерперсонална привлечност; Просоцијално однесување; Агресивно однесување; Социјално влијание; Ставови; Стереотипии, предрасуди и дискриминација; Однесување на поединецот во група; Меѓугрупни односи; Примена на социјалната психологија.				
12.	Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часови			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 38 часови и индивидуална работа 240 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	18 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	240 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				20 бодови
	17.3	Активност и учество				10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Aronson, E., Wilson, T. D., Akert, R. M. & Sommers, S. R.	Social psychology	Pearson	2016
		2.	Hogg, M. A. & Vaughan, G. M.	Social psychology	Pearson	2011
		3.	Поповски, М.	Просоцијално однесување	Скопје: Филозофск и факултет	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fletcher, G. J. O. & Clark, M. (Eds.)	Blackwell handbook of social psychology. Interpersonal processes.	Blackwell Publishers Ltd.	2003
		2.	Tesser, A. & Schwarz, N. (Eds.)	Blackwell handbook of social psychology. Intraindividual processes.	Blackwell Publishers Ltd.	2001

<table>
<tr><th colspan="6">Предметна програма од втор циклус на судии</th></tr>
<tr><td>1.</td><td colspan="2">Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="3">Основи на персонологија</td></tr>
<tr><td>2.</td><td colspan="2">Код</td><td colspan="3">ПС1413/18</td></tr>
<tr><td>3.</td><td colspan="2">Студиска програма</td><td colspan="3">Психологија</td></tr>
<tr><td>4.</td><td colspan="2">Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)</td><td colspan="3">Институт за психологија</td></tr>
<tr><td>5.</td><td colspan="2">Степен (прв, втор, трет)</td><td colspan="3">Втор</td></tr>
<tr><td>6.</td><td colspan="2">Академска година/семестар</td><td>I година
I семестар</td><td>7. Број на ЕКТС кредити</td><td>10</td></tr>
<tr><td>8.</td><td colspan="2">Наставник</td><td colspan="3">проф. д-р Благоја Јанаков</td></tr>
<tr><td>9.</td><td colspan="2">Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="3">Нема</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="5">Цели на предметната програма (компетенции):
Здобивање продлабочени знаења за личноста и особата и насочување кон користење на знаењата при работење со луѓе.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="5">Содржина на предметната програма:
Вовед. Одлики. Составки на личноста. Склоп. Функционирање и живеење. Динамика. Пројавување. Особености и растројства. Личносен развој. Некои други теми.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење: директно подучување, работа во групи, презентации и дискусии.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td colspan="2">Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="3">300 часа</td></tr>
<tr><td>14.</td><td colspan="2">Распределба на расположивото време</td><td colspan="3">Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 30 часови и индивидуална работа 248 часови</td></tr>
<tr><td>15.</td><td colspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1</td><td>Предавања – теоретска настава</td><td>22 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td colspan="2" rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1</td><td>Проектни задачи</td><td>15 часови</td></tr>
<tr><td>16.2</td><td>Самостојни задачи</td><td>15 часови</td></tr>
<tr><td>16.3</td><td>Домашно учење</td><td>248 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="5">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1</td><td colspan="3">Тестови</td><td>70 бодови</td></tr>
<tr><td>17.2</td><td colspan="3">Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td>17.3</td><td colspan="3">Активност и учество</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td>18.</td><td colspan="2"></td><td colspan="2">до 50 бода</td><td>5 (пет) (F)</td></tr>
</table>

	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација	
22.	Литература		

22.1	Задолжителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Јанаков Б.	Основи на персонологијата	Скрипта, 14 изд.	2017
	2.	Corr P.J., Matthews G.	The Cambridge handbook of personality psychology	Cambridge UP	2009
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	HoganR.	Handbook of personality psychology	Academic press	1997
	2.	Елисеев О.П.	Практикум по психологии личности	Питер Свансон	2001
	.				

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Педагошка психологија**			
2.	Код	ПС1513/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	I година I семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	проф. д-р Орхидеја Шурбановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Критичко совладување на поимите и терминологијата од главните области на педагошката психологија; усвојување на теоретските толкувања на процесот на учење и поучување и нивно организирање во личниот појмовен систем; оспособување за практична примена на стекнатите знаења.				
11.	Содржина на предметната програма Современа примена на бихевиористичките и когнитивистичките теории за учењето. Иновативни пристапи во учењето. Современи видови училишно учење и трансфер. Иновации во мотивација за училишно учење. Индивидуалните разлики на учениците и училишното учење. Импликации на помнењето и заборавањето во процесот на учење. Современи методи и техники на поучување. Психо-социјална клима во класот. Успешен наставник. Училишна докимологија. Алтернативни приоди во поучувањето. Образовна политика.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, практични задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 40 часови и индивидуална работа 238 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	238 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовност во наставата и реализација на тековните задолженија	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Preiss, D.D., Sternberg, R.J., (eds.)	Innovation in Educational psychology	Springer Publishing Company, New York	2010
		2.	Reynolds, W. M. Miller, G. E.	Educational psychology Handbook of Psychology - Vol. 7	Wiley	2002
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cizek, G. (ed.)	Handbook of Educational Policy	Academic Press	1999
		2.	Eloff, I., Ebersöhn, L., (eds.)	Keys to Educational Psychology	UCT Press	2004

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Клиничка психологија**			
2.	Код	ПС1613/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	I семестар I година	7.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Наумова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):Подлабочување на знаењата и на подготвеноста за примена на основните и специјализираните методи на работа во рамки на современата клиничка психологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Дијагностика и класификација на нарушеното ментално здравје. Методи и техники на клиничка процена: клиничко интервју, процена на интелектуални способности, личност и однесување. Клиничко расудување. Концептуализација на случај и подготовка на план за третман. Модалитети на индивидуални и групни психотераписки интервенции. Специјализирани дејности на клиничките психолози: психологија во заедницата, здравствена психологија, невропсихологија, форензичка психологија.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, практични задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 18 часови и индивидуална работа 260 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	18 часа	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	260 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				

22.1	Задолжителна литература					
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Timothy Trull&Mitchell Prinstein	Clinical Psychology (8^{th}Ed)	Wadsworth, Cengage Learning	2013
	2.	Arthur Freeman, Stephanie Felgoise, Denise Davis	Clinical Psychology: Integrating Science and Practice	John Wiley & Sons, Inc.	2008
22.2	Дополнителна литература					
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Andrew Page, Werner Stritzke	Clinical Psychology for Trainees	Cambridge University Press	2015
	2.	Thomas G. Plante	Contemporary Clinical Psychology (2nd ed.)	John Wiley & Sons, Inc.	2005

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на трудот и организацијата**			
2.	Код	ПС1713/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор			
6.	Академска година/семестар	прва/прв	8.	Број на ЕКТС кредити	10
8.	Наставник	проф. д-р Елисавета Сарџоска проф. д-р Билјана Блажевска-Стоилковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научни и продлабочени сознанија за односот човек - работна средина, вреднувањето на успехот на работа, психолошките аспекти на обучувањето на вработените, донесувањето одлуки во кадровските активности на работа; процесите, појавите, односите и однесувањето во организацијата. Практична примена на стекнатите психолошки сознанија во областа на трудот и работните организации.				
11.	Содржина на предметната програма: Планирање на работните места и поврзаноста со новите технологии на работа. Обучување и развој на кадарот. Процена на перформансата. Видови работна средина и поврзаноста со работната перформанса. Одлучување и ефекти од одлучувањето во кадровските процеси на работа.Теоретски приоди за организацијата, Организациски дизајн, развој и култура, Комуникација, Групно однесување, Менаџирање на хетерогената работна сила во организацијата, Добросостојба и дисфункционално однесување на работа				
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, работа во мали групи, практични задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	300 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 22 часови, проектни и самостојни задачи 142 часови и индивидуална работа 136 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	22 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	70 часови	
		16.2	Самостојни задачи	72 часови	
		16.3	Домашно учење	136 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rothman, I. & Cooper, C.	Organizational and work psychology	Hodder education	2008
		2.	Mullins, J. L.	Management and Organizational Psychology (7th ed.)	Prentice Hall	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	McKenna, E.	Business Psychology and Organizational Behavior	Psychology Press	2000
		2.	Drenth, J. D. P., Thierry, H. & de Wolff, J. C.	Handbook of Work and Organizational Psychology	Psychology Press Ltd.	1998

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ: ЛИСТА БР. 2

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Еволуциски основи на однесувањето**				
2.	Код	ПС201И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф.д-р Огнен Спасовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да можат да ги толкуваат, анализираат и применуваат научните сознанија за еволуциските механизми и нивното влијание на однесувањето, како и да ги препознаваат овие влијанија во секојдневниот живот.					
11.	Содржина на предметната програма: Основи на Еволуциската психологија како научна студија за човековата природа и психичкиот живот. Природна селекција, адаптација, генетски промени. Еволуцијата на човештвото и консеквенците. Модуларност во психичкото функционирање. Еволуцијата, емоциите и когницијата. Еволуцијата, пријателството, соработката и конфликтите. Еволуциските механизми во основата на изборот на партнер и репродукцијата. Еволуциски механизми во основата на емпатијата, алтруизмот и моралот. Еволуцијата и естетиката. Еволуцијата и културата					
12.	Методи на учење: Директно поучување, работа во групи, презентации и дискусии					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	147 часови		

17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови			70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				

22.1	Задолжителна литература					
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Buss, D.M	Evolutionary psychology: The new science of the mind (Fourth Edition) (избрани поглавја)	Boston: Allyn & Bacon	2012
	2.	Cartwright, J. Evolution and	Human Behavior: Darwinian perspectives on human nature (2nd ed.) (избрани поглавја)	Cambridge, MA: MIT Press.	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Geoffrey Miller	The mating mind	Anchor books	2000
	2.	Dawkins, R.	The Selfish Gene: 30th Anniversary Edition	Oxford Univ. Press	2006
	3.	Johnathan Haidt	The Righteous Mind: Why Good People Are Divided by Politics and Religion	Vintage books	2012

Предметна програма од втор циклус на студии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Интелигенција**			
2.	Код	ПС202И/18			
3.	Студиска програма	**Психологија**			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Елена Ачковска Лешковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување проширени и продлабочени сознанија за природата, развојот и мерењето на интелигенцијата и обучување за самостојно истражување во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и видови интелигенции. Факторски и кибернетски модели на когнитивните способности. Теории за повеќестрани интелигенции на Х.Гарднер и Р.Стернберг. Наследството и средината како фактори за развој на интелигенцијата. Полови и возрасни разлики во когнитивното функционирање. Мерење на интелигенцијата. Емоционална интелигенција. Социјална интелигенција. Интелигенција наспроти рационалност.				
12.	Методи на учење: Директно поучување, кооперативно учење, презентации, дискусии, работилници.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	10 часови	

16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	147 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	бодови
	17.3	Активност и учество	бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Koso-Drljević, M.	Biopsihologija inteligencije	Filozofski fakultet, Sarajevo	2017
2.	Gardner,H.	Multiple intelligences: The theory in practice (избрани поглавја)	New York: Basic Books	1993
3.	Стајнер, К.	Емоционална писменост:интелигенција со срце	Магор, Скопје	2006

22.2 Дополнителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Goleman,D	Socijalna inteligencija (избрани поглавја)	Zagreb: Mozaik knjiga	2008

		2.	Shapiro, L.E.	Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta	Mozaik knjiga, Zagreb	2007
		3.	Stanovich, K. E., West, R. F., Toplak, M. E.	Intelligence and rationality. Bo: R. Sternberg and S. B. Kaufman(eds.) Cambridge handbook of intelligence, 3rd ed	Cambridge University Press	2012

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Позитивна психологија**			
2.	Код	ПС203И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Огнен Спасовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да можат да ги толкуваат, анализираат и применуваат научните сознанија од позитивната психологија, како и за можностите за примена на сознанијата на индивидуално и колективно ниво, во насока на оптимално психичко функционирање.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во Позитивната психологија. Предмет и цели на проучувањето. Филозофски основи и приоди во објаснувањето на добриот живот и добросостојбата. Подрачја на Позитивната психологија: позитивни доживувања и емоции; позитивни особини; позитивни односи; позитивни институции и системи. Емоционални, мотивациски и когнитивни основи и предуслови за оптимално психолошко функционирање. Мерења на појавите во Позитивната психологија. Критички осврт и предизвици за Позитивната психологија				
12.	Методи на учење: Директно поучување, работа во групи, презентации и дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 157 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	157 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Редовност на настава	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Donaldson, I., Csikzentmihalyi, M., Nakamura, J	Applied Positive Psychology (избрани поглавја)	New York: Psychology Press	2011
2.	Kahneman, D., Diener, E., Schwarz, N., (Eds)	Well-Being: Foundations of Hedonic Psychology	New York:Russell Sage Foundation	1999
3.	Eid, M., Larsen, R.J., (Eds.)	The Science of Subjective Well-Being	London: Guilford Press	2008

22.2 Дополнителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Christopher Peterson	A Primer in Positive Psychology	Oxford University Press	2006
2.	Seligman, M. E. P.	Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being	New York: Free Press	2011
3.	Rijavec, M., Miljković, D., Brdar, I.	Pozitivna psihologija	Zagreb: IEP	2008

<table>
<tr><th colspan="6">Предметна програма од втор циклус на студии</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="4">Посебни состојби на свеста</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Код</td><td colspan="4">ПС204И/18</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Студиска програма</td><td colspan="4">Психологија</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)</td><td colspan="4">Институт за психологија</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Степен (прв, втор, трет)</td><td colspan="4">Втор</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Академска година/семестар</td><td>I година
II семестар</td><td>7.</td><td>Број на ЕКТС кредити</td><td>6</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Наставник</td><td colspan="4">проф.д-р Виолета Арнаудова</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="4">Нема</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="5">Цели на предметната програма (компетенции):

Продлабочување на теоретските знаења за состојбите на свеста и запознавање со современите сознанија од оваа област кои се однесуваат на нарушувањето на свеста.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="5">Содржина на предметната програма:

Мозочни оштетувања кај луѓето и проучување на невропсихичките болести со користење модели на животни. Дефинирање на свеста. Нивоа и состојби на свеста. Спиење, сонување, циркадијарни ритми и растројства на спиењето (инсомнија, хиперсомнија, нарколепсија, ноќни мори, месечарење).
Зависност од дроги и алкохол и кругови на поткрепување во мозокот.
Амнезии (кај болни од Корсаков синдром, кај лица со потрес на мозокот) и мозочни структури вклучени во помнењето.
Стрес и психосоматски пореметувања: пореметувања на расположението, анксиозни пореметувања.
Хипноза. Медитација.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење:
Предавања, работилници со користење на интер-активни методи, семинарски работи, есеи, самостојно учење</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="4">180</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="4">Предавања 13 часови, индивидуална работа 167 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="2">15.</td><td rowspan="2">Форми на наставните активности</td><td>15.1</td><td colspan="2">Предавања – теоретска настава</td><td>13 часови</td></tr>
<tr><td>15.2</td><td colspan="2">Вежби (лабораториски, аудиториски),</td><td>часови</td></tr>
</table>

			семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	167 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	бодови
	17.3	Активност и учество	бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анализа и следење на постигањата на студентите (резултат на тест, квалитет на проектните задачи, мотивација, тимска работа, активност,самостојност, критичност, итн) Повратна информација од студентите преку анонимни евалуациски листи	

22.						
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Pinel,P.J.J.	*Biološka psihologija*. (141-163; 315-406; 486-506)	Naklada slap, Zagreb	(2002)
		2.	Miljković, D., Rijavec, M.	So onu stranu zrcala	IEP, Zagreb	1998

		3.	Големан, Д.	Фокусираност. Незабележлив двигател на исклучителноста	Матица Македонска, Скопје	(2017)
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Weiten,W.	*Psychology: Themes and Variations*. (176-215)	Brooks/Cole Publishing Company	(1998)
		2.	Rathus,S.A.	*Temelji psihologije*. (167-199)	Naklada slap, Zagreb	(2001)

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на моралот**				
2.	Код	ПС205И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за Психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Ана Фрицханд				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги продлабочат знаењата и вештините од областа на Психологијата на моралот и моралниот развој.					
11.	Содржина на предметната програма: Современи теории на моралот и моралниот развој (Теорија на социјалнокогнитивен домен; Теорија на тројна етика; Еволуциски приказ на моралноста); Социокултурни приоди кон моралниот развој; Развојна социјалнокогнитивна невронаука на моралното расудување; Предвесници на моралноста: когнитивни, невробиолошки и компаративни приоди; Морален развој и социјална интеракција во семејството; Развој на морално однесување; Развој на совест; Концепции и манифестации на моралните емоции во детството и адолесценцијата; Предрасуди, социјална когниција и интергрупни ставови; Агресија, деликвенција и моралност; Просоцијалното однесување на децата и адолесцентите. Морален идентитет, заедница и личен домен.					
12.	Методи на учење: Фронтално (директно) поучување, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 157 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 Часови		
		15.2	Менторски часови	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	часови		

				16.3	Домашно учење	157 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				20 бодови
	17.3	Активност и учество				10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски и англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература:				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Killen, M. & Smetana, J. (Eds.)	Handbook of Moral Development	Psychology Press	2014
		2.	Krebs, D.	Morality: An Evolutionary Account	Perspectives on Psychological Science, 3(3), 25-46, Sage Pub	2008
		3.	Narvaez, D.	Triune Ethics: The Neurobiological Roots of Our Multiple Moralities	New Ideas in Psychology, 26(1), 95-119.	2008
	22.2	Дополнителна литература:				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zelazo, D.P., Chandler, M., &Crone, E.(Eds.)	Developmental Social Cognitive Neuroscience (одбрани поглавја)	Taylor & Francis Group	2010

		2.	Haidt, J.	The Emotional Dog and Its Rational Tail: A Social Intuitionist Approach to Moral Judgement.	Psychological Review, 108, 4, 814-834. APA	2001

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Применета развојна психологија**			
2.	Код	ПС206И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за Психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор			
6.	Академска година/семестар	втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Ана Фрицханд			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да ги продлабочат знаењата од применетата развојна психологија и да ги усовршат вештините за нивната практична примена во домените на здравството, образованието на децата и на возрасните, советувањето на родителите, превенцијата на агресијата и насилството во училиштата, како и вештини за решавање на практични проблеми во реален контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на мозокот во рана возраст (од 0 до 6); когнитивен и социо-емоционален развој на децата од 3 до 6 години и важноста на предучилишното образование; примена на еколошкиот модел на развојот во истражувања на теми од применета развојна психологија; планирање и примена на истражувања во доменот на развојот во текот на целиот животен циклус; развој на децата во семејството;ризик фактори во и надвор од семејството кои го засегаат развојот на децата и адолесцентите; родителство и советување на родители; развој и екологија на антисоцијално однесување во детството и адолесценцијата;резилиентност во развојот. Теми поврзани со агресивно однесување и насилство: агресија и агресивно однесување кај децата и адолесцентите – видови, полови разлики, можности за превенција; силеџиство (bulling) помеѓу учениците – причини за јавување и начини на справување; интервенции за намалување на насилното и на делинквентното однесување на младите; врснички притисок и насилство меѓу врсниците; семејно насилство и неговите ефекти врз развојот на децата и адолесцентите.				
12.	Методи на учење: Фронтално (директно) поучување, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи				

13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часа Часови
		15.2	Менторски часови	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	147 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови		70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација		
22.	Литература			
	22.1	Задолжителна литература:		

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Cicchetti, D. & Cohen, J.D. (Eds.)	Developmental Psychopathology: Risk, Disorder, and Adaptation Vol.3 (одбрани поглавја)	John Wiley & Sons, Inc.	2006

		2.	Lerner, R.M; Easterbrooks, M.A., & Mistry, J. (Eds.)	Handbook of Psychology, Vol.6 Developmental Psychology (одбрани поглавја)	John Wiley & Sons, Inc.	2003
	22.2	Дополнителна литература:				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berger, S. Kathleen	*The Developing Person: Trough the Life Span.* 8th Edition. (одбрани поглавја)	Worth Publishers	2007
		2.	Renninger, K.A. & Sigel, I.E. (Eds.)	Handbook of Child Psychology: Child Psychology in Practice (Vol.4)	John Wiley and Sons, USA (odbrani poglavja)	2006

	Предметна програма од втор циклус на судии				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на личен развој**			
2.	Код	ПС207И			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Благоја Јанаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со техники за личен развој, примена на психолошки сознанија при работење со себе и со други луѓе и искуствено работење со себе, чија цел е личносен развој.				
11.	Содржина на предметната програма:				

	Вовед. Менување и личен развој. Добросостојба, среќа и добрување. Некои животни задачи. Техники за менување и личен развој. Изработка на досие.			
12.	Методи на учење: директно подучување, работа во групи, презентации и дискусии.			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа		
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, и индивидуална работа 167 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	
		16.2	Самостојни задачи	
		16.3	Домашно учење	167 часа

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови
	17.3	Активност и учество	15 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација	

22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рејнвотер Џ.	Самотерапија за секого	Еин-Соф	1998
		2.	Јанаков Б	Среќа , 2 изд.	Матица	2015
		3.				
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Rijavec M i dr.	Pozitivna psihologija	IEP	2008
		2.	Спасовски, О.	Позитивна психологија	Филозофски факултет, Скопје	2012

Предметна програма од втор циклус на судии							
	ов на наставниот предмет	**Психологија на групите**					
2.	Код	ПС208И/18					
3.	Студиска програма	Психологија					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија					
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор					
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6		
8.	Наставник	проф. д-р Михајло Поповски					
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за природата на групите, психолошките аспекти на групните активности и за ефектите на групната припадност врз однесувањето на поединците.						
11.	Содржина на предметната програма: Поим и видови групи. Формирање и развивање на групата. Кохезивност Структура на групата. Групни норми. Социјално влијание во групата. Водство и начини на раководење. Соработка и натпреварување. Донесување одлуки. Конфликти. Меѓугрупни односи.						
12.	Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи						
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови					
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови					
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови			
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10часови			
		16.2	Самостојни задачи	10 часови			

			16.3	Домашно учење		147 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				20 бодови
	17.3	Активност и учество				10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				Редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Forsyth, D. R.	Group Dynamics	Wadsworth, Cengage Learning	2010
		2.	Rot, N.	Psihologija grupa	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1983
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hogg, M.A. &Tindale, R.S. (Eds.)	Blackwell Handbook of Social Psychology. Group Processes.	Blackwell Publishers Ltd.	2001
		2.	Brown, R.	Grupni procesi: dinamika unutar i između grupa	Zagreb: Naklada Slap	2006

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Социјална когниција**			
2.	Код	ПС209И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)				
6.	Академска година/семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Михајло Поповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за начините на кои луѓето ги перципираат, интерпретираат и помнат информациите за себеси, другите луѓе, групите и социјалните ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Пристапи во проучувањето на социјалната когниција; Елементи на социјалната когниција: атрибуции, психолошка контрола, социјални шеми; Процеси на социјалната когниција: внимание, помнење, социјално заклучување; Поврзаност на когнициите со емоциите, ставовите и однесувањето.				
12.	Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	147часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fiske, S.T., & Taylor, S.E.	Social cognition: From brains to culture.	New York: McGraw-Hill Higher Education	2008
		2.	Moskowitz, G.B.	Social cognition: Understanding the self and others.	New York, NY: Guilford Press	2005
		3.	Поповски, М.	Теорија на атрибуцијата и нејзина примена	Скопје: Филозофски факултет	2011
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fiske, S.T. &Macrae, C. N. (Eds.)	The SAGE Handbook of Social Cognition	Sage Publications Ltd.	2012
		2.	Hamilton, D. (Ed.)	Social Cognition: Key Readings.	Psychology Press	2005
		3.	Bless, H., Fiedler, K. & Strack, F.	Social Cognition: How Individuals	Psychology Press	2004

				Construct Social Reality.		

Предметна програма од втор циклус на студии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психолошко советување и психотерапија**			
2.	Код	ПС2010И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити 6	
8.	Наставник	проф.д-р Благоја Јанаков			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање продлабочени знаења за психолошкото советување и психотерапијата, запознавање со поважните приоди и со можностите и ограничувањата на советувањето и психотерапијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед. Психолошки интервенции. Проблеми, потреби и можности на клиентот. Цели на советувањето и психотерапијата. Процес на советување и психотерапија. Начини и техники на психолошко интервенирање. Поважни приоди во советувањето и психотерапијата. Ненаучни приоди (христијанство, јога, будизам и др.)				
12.	Методи на учење: директно подучување, работа во групи, презентации и дискусии.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови и индивидуална работа 167 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		
		16.2	Самостојни задачи		
		16.3	Домашно учење	167 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Семинарска работа		15 бодови	
	17.3	Активност и учество		15 бодови	
18.		до 50 бода	5 (пет) (F)		

<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">Критериуми за оценување (бодови / оценка)</td><td>од 51 до 60 бода</td><td>6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td>од 61 до 70 бода</td><td>7 (седум) (D)</td></tr>
<tr><td>од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) (C)</td></tr>
<tr><td>од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) (B)</td></tr>
<tr><td>од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) (A)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td>Услов за потпис и полагање на завршен испит</td><td colspan="2">редовна посета на наставата</td></tr>
<tr><td>20.</td><td>Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="2">македонски јазик</td></tr>
<tr><td>21.</td><td>Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="2">евалуација и самоевалуација</td></tr>
<tr><td rowspan="11">22.</td><td colspan="3">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.1</td><td colspan="2">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td colspan="2">Р. бр. | Автор | Наслов | Издавач/ година</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. | Иванов П | Приложна психотерапия, том 1, том2 | Ахат / 2008</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. | FelthamC.,Horton I. | Handbook of counselling and psychotherapy | Sage / 2006</td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.2</td><td colspan="2">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td colspan="2">Р. бр. | Автор | Наслов | Издавач /година</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. | Карварсарский Б.Д. (ред.) | Психотерапевтическая энциклопедия, 2 из. | Питер/2010</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. | Corsini R.J., Wedding D. (eds.) | Current psychotherapies, 8 ed. | Peacock / 2007</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="6">Предметна програма од втор циклус на студии</th></tr>
<tr><td>1.</td><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="4">Работа со надарени ученици</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Код</td><td colspan="4">ПС2011И/18</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Студиска програма</td><td colspan="4">Психологија</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)</td><td colspan="4">Институт за психологија</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Степен (прв, втор, трет)</td><td colspan="4">Втор</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Академска година/семестар</td><td>прва/втор</td><td>7.</td><td>Број на ЕКТС кредити</td><td>6</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Наставник</td><td colspan="4">проф. д-р Елена Ачковска Лешковска</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="4">Нема</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="5">Цели на предметната програма (компетенции):
Стекнување продлабочени научни сознанија за природата на надареноста и оспособување за идентификација и за работа со надарени ученици.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="5">Содржина на предметната програма:
Надареност: поим и теориски концепции. Видови надареност. Развој и карактеристики на надарените ученици. Препознавање и идентификација на надарените ученици: кој, како, кога и зошто. Инструменти за препознавање и идентификација на надарените. Проблеми поврзани со идентификацијата на надарените. Форми на работа со надарените ученици. Советување на надарените ученици. Наставникот и надарените. Улогата на психологот во идентификацијата и советувањето на надарените ученици.</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="5">Методи на учење:
Директно поучување, кооперативно учење, презентации, дискусии, работилници.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="4">180 часа</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Распределба на расположивото време</td><td colspan="4">Предавања 14 часови, проектни и самостојни задачи 76 часови и индивидуална работа 90 часови</td></tr>
<tr><td>15.</td><td>Форми на наставните активности</td><td>15.1</td><td colspan="2">Предавања – теоретска настава</td><td>14 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1</td><td colspan="2">Проектни задачи</td><td>38 часови</td></tr>
<tr><td>16.2</td><td colspan="2">Самостојни задачи</td><td>38 часови</td></tr>
<tr><td>16.3</td><td colspan="2">Домашно учење</td><td>90 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="5">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1</td><td colspan="3">Тестови</td><td>70 бодови</td></tr>
<tr><td>17.2</td><td colspan="3">Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td>17.3</td><td colspan="3">Активност и учество</td><td>15 бодови</td></tr>
</table>

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
22.1	Задолжителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Piirto,J.	Talented Children and Adults: their Development and Education	New Jersey: Prentice –Hall, Inc	1999
	2.	Milgram, R.M. (ed.)	Counseling gifted and talented children	New Jersey: Ablex publishing corporation	1991
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Krnjaić,Z.	Intelektualna nadarenost mladih	Institut za psihologiju, Beograd	2002
	2.	Драшковиќ, Б.	Даровити и образовна одисеја	АБЦ графика, Београд	1998

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на деца со тешкотии во учењето**				
2.	Код	ПС2012И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф.д-р Орхидеја Шурбановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите на последипломски студии да ги збогатат своите теоретски знаења и вештини со најновите истражувања во областа напсихологија на деца со специфични тешкотии во учењето, со специфичностите во нивниот развој на и феномените поврзани со тешкотиите во учењето како дислексија, дисграфија, дискалкулија и др.					
11.	Содржина на предметната програма: Процесот на читање; Дислексија, дисграфија, дискалкулија, диспраксија: дефинирање, критериуми за детерминирање, причини за нивно појавување; Поучување на дете со дислексија; Психолошки аспекти: самодовербата на децата со специфични тешкотии во учењето, одржување на самодовербата кај децата од страна на наставниците и родителите; Влијание на ставовите во општеството за специфичните тешкотии во учењето (дислексија, дисграфија, дискалкулија, диспраксија).					
12.	Методи на учење: предавања, дискусија, практични вежби					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 157 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи			
		16.3	Домашно учење	157 часови часови		
17.	Начин на оценување					

	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода		7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Каровска, А. Ајдински, Г. Кардалова, Љ. Шурбановска, О.	Процена и работа на деца со дислексија, дискалкулија, дисграфија	Филозофск и факултет	2018
		2.	Lawrence, D.	Understanding Dyslexia	McGawHill Open University Press	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ronald D. Davis; Eldon M. Braun	Dar Disleksije	Zagreb, Alinea	2001
		2.	Golubović, S.	Disleksija	Univerzitets ka štampa Beograd	2000

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Врсничка интеракција**			
2.	Код	ПС2013И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Орхидеја Шурбановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се стекнат со понапредни знаења за социјалната интеракција меѓу врсниците во училиштето како и инструментите со кои се мерат тие појави.				
11.	Содржина на предметната програма Дефинирање на поимите на интеракцијата во училиштето (со врсници, наставници, родители). Степени на интеракција: индивидуално ниво, дијадно, групно, организациско, социјално. Другарство и функции на другарството. Популарни и непопуларни ученици. Проблематично однесување и фактори на проблематичното однесување на учениците: семејни односи, темперамент и личност, самодоверба, надворешни карактеристики или девијации, етничка припадност. Социјална интеракција на надарените ученици. Интеракција наставник ученик. Родителите и социјалното однесување на детето во училиштето.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, практични задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	147 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовност во наставата и реализација на тековните задолженија	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Berndt, T.J. West Lafayette,	Friendship Quality and Social Development, Current Directions in Psychological Science	Indiana: Department of Psychological Sciences. Purdue University	2002
		2.	Шурбановска, О.	Другарството меѓу врсниците (психолошки аспекти)	Филозофски факултет Скопје	2018
		3.	Lawson W.	Friendships. The aspie way	Jessica Kingsley Publishers, London and Philadephia	2006
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Miller, R. S., Perlman, D. Brehm, S. S.	Intimate relationship	New York, Mc Grow – Hill.	2007

		2.	Claire P..Monks & Peter K. Smith во Mills, R. & Duck,S	Developmental psychology of personal relationships: The social relationships of children involved in Bully/Victim problems at school	WILEY	1999

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Развивање на креативноста на учениците**			
2.	Код	ПС2014И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Виолета Арнаудова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научно и продлабочени сознанија за креативноста, нејзината структура, динамика и развој; да се обучат студентите да ги распознаваат манифестациите на креативноста и да се подготват за нивно идентификување со примена на соодветни психолошки инструменти.				
11.	Содржина на предметната програма: Надареност, талент и креативност. Теориски пристапи за креативноста. Мерење на креативноста во детството и младоста. Улогата на креативноста во животот на индивидуата. Креативноста во образовните стратегии и нормативи. Креативноста во училишната пракса. Програми за поттикнување на креативноста. Техники за поттикнување на креативноста. Наставници кои поттикнуваат креативност.				
12.	Методи на учење: Предавања, работилници со користење на интер-активни методи, семинарски работи, есеи, самостојно учење				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, и индивидуална работа 167 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	167 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови
	17.3	Активност и учество	15 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испи	редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација	

22.						
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Maksić,S.	Podsticanje kreativnosti u školi (11-206).	Institut za pedagoška istraživanja, Beograd	(2006)
		2.	Al-Girl, T.	Creativity. A handook for teachers	World scientific, Singapoore	2007
	22.2	Дополнителна литература				

		Р. бр.				
		1.	Sternberg,J.R.(ed.)	Handbook of Creativity	Cambridge University Press	(2007)
		2.	Bognar, L., Whitehead, J., Bognar, B., Kraljić-Perić, M., Munk, K.	Poticanje stvaralaštva u odgoju i obrazovanju	Profil, Zagreb	2009

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Здравствена психологија**			
2.	Код	ПС2015И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва / Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Наумова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подлабочување на знаењата и на подготвеноста за примена на биопсихосоцијалниот пристап кон здравјето и болеста во клинички, едукативен или истражувачки контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Лаички верувања поврзани со здравјето и болеста: теориски модели, процена и интервенции. Особености на комуникацијата меѓу здравствените стручњаци и пациентите. Теориски согледувања, импликации и интервенции за одделни групи однесувања поврзани со здравјето. Стресот, справувањето и болеста. Психолошки фактори поврзани со појавата, текот и третманот на одделни соматски болести. Плацебо ефект. Мерки за процена на здравствената состојба.				
12.	Методи на учење: Директно поучување, работа во групи, презентации и дискусии				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	147 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				Нема	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jane Ogden	Health Psychology	Open University Press	2007
		2.	Val Morrison & Paul Bennett	An Introduction to Health Psychology	Pearson	2009
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ian P. Albery &Marcus Munafò	Key Concepts in Health Psychology	SAGE Publications Ltd	2008
		2.	Howard, S. Freedman & Roxane Cohen Silver	Foundations of Health Psychology	Oxford University Press	2007

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на абнормалноста**				
2.	Код	ПС2016И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/ Втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Наумова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Развивање на интегративен и мултидимензионален пристап кон разбирањето, процената и третманот на нарушувањата на менталното здравје.					
11.	Содржина на предметната програма:Абнормалноста во историски контекст. Интегративен пристап кон психопатологијата. Клиничка процена и дијагностичка класификација. Дефинирање, особености, третман и можности за превенција на одделни групи ментални растројства: анксиозни, поврзани со траума и стрес и опсесивно-компулсивни; соматски симптоми и дисоцијативни растројства; растројства во расположението и суицидалност; растројства во исхраната и спиењето; сексуални дисфункции; зависности; растројства на личноста; психотични, невроразвојни и неврокогнитивни растројства.					
12.	Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	147 часови		
17.	Начин на оценување					

	17.1	Тестови				70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				Нема	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	David Barlow& Mark Durand	Abnormal Psychology: An Integrative Approach	Cengage Learning	2015
		2.	Jeffrey Nevid, Spencer Rathus & Beverly Greene	Abnormal Psychology in a Changing World	Pearson	2014
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dilys Davies & Dinesh Bhugra	Models of Psychopathology	Open University Press	2004
		2.	Benjamin, L. Hankin, John R. Z. Abela (eds)	Development of Psychopathology	Sage Publications	2005

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на односи меѓу луѓето**			
2.	Код	ПС2017И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Елисавета Сарџоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): да се добијат научни и продлабочени сознанија за суштинското значење и основните проблеми на интеракцијата на луѓето на работа што се анализираат преку поврзаноста на системите на односи во работната група, организацијата, општеството во целина и културата.				
11.	Содржина на предметната програма: Научни и етички проблеми на психологијата на односи меѓу луѓето. Личноста и односите во општеството. Личноста и односите во организацијата: психолошка клима на организацијата, облици на организациски односи. Личноста и односи во групата: групи во организацијата, конфликти на работа. Управување со емоциите на работа.				
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, работа во мали групи, практични задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 77 часови и индивидуална работа 90 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	38 часови	
		16.2	Самостојни задачи	39 часови	
		16.3	Домашно учење	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				

		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	Задолжителна литература					
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bojanović, R.	Psihologija međuljudskih odnosa.	Beograd: Centar za primenjenu psihologiju	1999
		2.	Robbins, S.P. & Judge, T.A.	Organizational Behavior	Pearson Prentice hall	2007
22.2	Дополнителна литература					
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bojanovic', R.	Komunikacija u procesu rada. In Čizmic', S. (urednik). Psihologija i menadzment.	Beograd: Institut za psihologiju, Filozofski fakultet	1995
		2.	Aamodt, G. M.	Applied Industrial/Organizational Psychology. Third edition (selected pages)	Wadsworth Publishing Company	1999

Предметна програма од втор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на здравјето на работното место**				
2.	Код	ПС2018И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат нови и продлабочени сознанија за изворите и последиците од стресот на работа, за добросостојбата, здравјето и безбедноста на работа, психолошките аспекти на несреќите на работното место и појавите на насилство на работа. Студентите да се оспособат за практична примена на стекнатите знаења во управувањето со стресот на работа, унапредувањето на здравјето и безбедноста во работна околина и грижата за добросостојбата на вработените, како и во препознавањето и превенирањето на различните облици на насилство и вознемирување на работното место.					
11.	Содржина на предметната програма: Теории и модели на стрес на работа. Извори на стрес и последици од стрес. Конфликт работа-семејство и двојна кариера. Управување со стрес. Процена/мерење на стресот на работа. Здравје и безбедност на работа. Склоност кон несреќи на работното место. Насилство во работната средина. Програми за унапредување на здравјето и за превенција на работниот стрес.					
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, работа во парови, практични задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови				

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови
		16.2	Самостојни задачи	10 часови
		16.3	Домашно учење	147 часови

17.	Начин на оценување		
	17.1	Тестови	70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови
	17.3	Активност и учество	10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на настава	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација	

22. Литература

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Furnham, A.	The Psychology of Behaviour at Work (2-nd ed.). (избрани поглавја)	Hove: Psychology Press, Taylor and Francis Group.	2011
2.	Quick, J. C. & Tetrick, L. E. (eds)	Handbook of Occupational Health Psychology. (избрани поглавја)	Washington : APA	2003

22.2 Дополнителна литература

		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Muchinsky. P. M.	Psychology Applied to Work. (избрани поглавја)	Belmont: Thomson Wadsworth.	2006
		2.	Schabracq, M. J., Winnubst J. A.M., Cooper, C. L., (eds.)	The handbook of Worka and Health Psychology	John Wiley, and Sons, Chichester	2003

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Вокациска психологија**			
2.	Код	ПС2019И			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Блажевска Стоилковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со нови сознанија од областа на вокациската психологија: одвивање на процесите на избор и развој на кариера, кариерна неодлучност, карактеристики на кариерата во училишниот период, карактеристики на кариерата на жените и на кариерата на возрасните. Услогласување помеѓу личноста (способности, интересирања, вредности, цели, црти) и кариерата. Студентите да оспособат за примена на стекнатите знаења во практиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој и предмет на вокациската психологија. Современи теории за избор и развој на кариерата: примена. Донесување одлуки при избор на кариера. Кариерна неодлучност. Помагање при изборот и развојот на кариерата на учениците. Помагање при транзиции во кариерата на возрасните: патеки/облици на кариерата, губење на работата и повторно вработување. Развој на кариерата на жените.				

12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, работа во парови, практични задачи, самостојно учење					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	13 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3	Домашно учење	147 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	70 бодови			
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brown, S. D. & Lent, R. W. (eds)	Career Development and Counseling. (избрани поглавја)	New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.	2005

		2.	Walsh, W. B. & Savickas, M. L. (eds)	Handbook of Vocational Psychology. (избрани поглавја)	New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Гринхаус, Џ.Х., Каланан, Џ.А., Годшолк, В.М.	Управување со кариерата (избрани поглавја)	Скопје: Арс Студио	2015
		2.	Hughey, K. F., Nelson, D. B., Damminger, J. K., McCalla-Wriggins, B. & Associates	The Handbook of Career Advising. (избрани поглавја)	San Francisco: Jossey-Bass.	2009

	Предметна програма од втор циклус на судии				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Изработка и примена на прашалници**			
2.	Код	ПС2020И			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Виолета Петроска-Бешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Се очекува студентите да се подготват за изработка и примена на прашалници за испитување на мислењата, уверувањата и ставовите на конкретни популации во врска со различни појави.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Изработка и задавање на прашалници (развивање прашања, составување на прашалникот и подготовка за задавање на прашалникот)				

<table>
<tr><td></td><td colspan="6">2. Обезбедување научна верификација (формирање адекватен и репрезентативен примерок)
3. Анализа и известување за добиените резултати</td></tr>
<tr><td>12.</td><td colspan="6">Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи</td></tr>
<tr><td>13.</td><td colspan="3">Вкупен расположлив фонд на време</td><td colspan="3">180 часа</td></tr>
<tr><td>14.</td><td colspan="3">Распределба на расположивото време</td><td colspan="3">Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови</td></tr>
<tr><td>15.</td><td colspan="3">Форми на наставните активности</td><td>15.1</td><td>Предавања – теоретска настава</td><td>13 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="3">16.</td><td colspan="3" rowspan="3">Други форми на активности</td><td>16.1</td><td>Проектни задачи</td><td>10 часови</td></tr>
<tr><td>16.2</td><td>Самостојни задачи</td><td>10 часови</td></tr>
<tr><td>16.3</td><td>Домашно учење</td><td>147 часови</td></tr>
<tr><td rowspan="4">17.</td><td colspan="6">Начин на оценување</td></tr>
<tr><td>17.1</td><td colspan="4">Тестови</td><td>70 бодови</td></tr>
<tr><td>17.2</td><td colspan="4">Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)</td><td>20 бодови</td></tr>
<tr><td>17.3</td><td colspan="4">Активност и учество</td><td>10 бодови</td></tr>
<tr><td rowspan="6">18.</td><td colspan="3" rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови / оценка)</td><td colspan="2">до 50 бода</td><td>5 (пет) (F)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 51 до 60 бода</td><td>6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 61 до70 бода</td><td>7 (седум) (D)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) (C)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) (B)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) (A)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td colspan="3">Услов за потпис и полагање на завршен испит</td><td colspan="3">Редовна посета на наставата</td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="3">Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="3">македонски</td></tr>
<tr><td>21.</td><td colspan="3">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="3">Евалуација и самоевалуација</td></tr>
<tr><td rowspan="4">22.</td><td colspan="6">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="3">22.1</td><td colspan="5">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Р. бр.</td><td>Автор</td><td>Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Rea, L.M. & Parker, R.A.</td><td>Designing and Conducting Survey Research: A</td><td>Jossey-Bass</td><td>2014</td></tr>
</table>

			Comprehensive Guide4th Edition		
	2.	Fowler, F.J.	*Survey Research Methods (Applied Social Research Methods)*	Sage, Los Angeles	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Harris ,D.F.	The Complete Guide to Writing Questionnaires: How to Get Better Information for Better Decisions.	Durham NC: I&M Press.	2014
	2.	Heeringa, S.G. & West, B.T.	Applied Survey Data Analysis	Boca Raton, FL: CRC Press, Taylor & Francis Group.	2010

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Анализа на квалитативни податоци**			
2.	Код	ПС2021И			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/ втор	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Николина Кениг			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Квалитативни методи во психологијата			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): -стекнувањевештинизаанализа и интерпретацијанаквалитативниподатоцивофункцијанагенерирањеистражувачкихипотези, поддршканаквантитативниистражувањаилиевалуацијанапрограми -стекнување знаења за етичките начела на водечките парадигми во квалитативниот пристап				
11.	Содржина на предметната програма:Прибирањеподатоцизаквалитативниистражувањапрекупосматрање, интервјуирање, фокусгрупи и пишан и визуеленматеријал. Тематска анализа. Втемеленатеорија. Карактеристикинадоброквалитативноистражување: валидност, релијабилност, објективност и дискриминативност.				

	Пишувањеизвештајодспроведеноквалитативноистражување. Употребанаквалитативниотметодвоевалуацијанапрограми. Етичкипрашања.							
12.	Методи на учење: индивидуално поучување, дискусија, презентации со повратна информација							
13.	Вкупен расположлив фонд на време			180 часа				
14.	Распределба на расположивото време			Предавања 13 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 147 часови				
15.	Форми на наставните активности			15.1	Предавања – теоретска настава		13 часови	
				15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		10 часови	
				15.3	Менторски часови		часови	
16.	Други форми на активности			16.1	Проектни задачи		10 часови	
				16.2	Самостојни задачи		часови	
				16.3	Домашно учење		147 часови	
17.	Начин на оценување							
	17.1	Тестови				70 бодови		
	17.2	Семинарска работа/проект				15 бодови		
	17.3	Активност и учество				15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода		5 (пет) (F)		
				од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
				од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература							
	22.1	Задолжителна литература						
		Р. бр.	Автор	Наслов		Издавач	Година	

		1.	Н. Кениг	Квалитативни методи на истражување	Филозофски факултет, Скопје	2016
		2.	Форестер, М.А.	Спроведување квалитативни истражувања во психологијата	МК на РМ	2014
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. Бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кругер, Р.А и Кејси, М.Е.	Фокус -групи	МК на РМ	2014
		2.	Parker, I.	Qualitative Psychology: Introduction radical research	Open University Press,	2005

ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ ЗА УКИМ

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Применета социјална психологија**			
2.	Код	ФПС201И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Михајло Поповски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за методолошките, теоретските и емпириските придонеси на социјалната психологија во разбирањето и објаснувањето на однесувањето на луѓето во различни сфери на општественото живеење.				
11.	Содржина на предметната програма: Социјално-психолошки аспекти на: образованието; правото; работата; организациите; потрошувачката; животната средина; здравјето; и спортот.				

12.	Методи на учење: Предавања, презентации, дискусии, работа во парови и мали групи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 74 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	74 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови		70 бодови	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	редовна посета на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				

22.1	Задолжителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Oskamp, S. and Schultz, P. W.	Applied Social Psychology(2nd ed.)	Prentice Hall	1998
	2.	Semin, G. R. and Fiedler, K.	Applied Social Psychology.	Sage Publications	1996
	3.	Kremer, J., Sheehy, N., Reilly, J., Trew,	Applying Social Psychology.	Palgrave Macmillan	2003

			K. and Muldoon, O.			
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gilbert, D.T., Fiske, S.T. and Lindzey, G.	The Handbook of Social Psychology.	McGraw-Hill Companies, Inc.	1998
		2.	Aronson, E., Wilson, T.D. i Akert, R.M.	Socijalna psihologija.	Zagreb: Mate	2005

Предметна програма од втор циклус на студии		
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Концепции за личноста**
2.	Код	ФПС202И/18
3.	Студиска програма	Психологија
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор
6.	Академска година/семестар	прва/втор ЕКТС кредити 3
8.	Наставник	проф. д-р Благоја Јанаков
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање продлабочени знаења за поважните теориски приоди и концепции за личноста и особата.	
11.	Содржина на предметната програма: Вовед. Психоаналитички концепции. Концепцијата на К.Г. Јунг. Хуманистички и егзистенцијалистички концепции. Дејностна концепција. Синтетска концепција. Когнитивни и бихејвиористички концепции. Постмодернистички и социјалконструкционистички сфаќања. Некои други научни приоди. Ненаучни сфаќања.	
12.	Методи на учење: директно подучување, работа во групи, презентации и дискусии.	
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 74 часови
15.	Форми на наставните активности	15.1 Предавања – 6 часа
16.	Други форми на активности	16.1 Проектни задачи - 10 часа
		16.2 Самостојни задачи
		16.3 Домашно учење – 74 часа
17.	Начин на оценување	
	17.1 Тестови	70 бода
	17.2 Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	30
	17.3 Активност и учество	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода
		од 51 до 60 бода
		од 61 до 70 бода
		од 71 до 80 бода

				од 81 до 90 бода
				од 91 до 100 бода
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			редовна посета на наставата
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација
22.	Литература			
	22.1	Задолжителна литература		
		Р. бр.	Автор	Наслов, издавачка куќа, година
		1.	Јанаков Б	Современа психологија на личноста, Филозофски факултет, 2015
		2.	HolG., LindziH.	Teorije licnosti, Nolit, 1978
		3.	John O.P.	Handbook of personality, 3 ed, Guilford press, 2010
	22.2	Дополнителна литература		
		Р. бр.	Автор	Наслов
		1.	Гиппенрейтер Ю.П и др.	Психология личности, Психологическиjи журнал, 1986
		2.	Hogan R.	Handbook of Personality, Academic Press,1997

	Предметна програма од втор циклус на студии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на креативноста**				
2.	Код	ФПС203И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/ втор	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф.д-р Виолета Арнаудова				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научни и продалбочени сознанија за структурата, динамиката и развојот на креативноста; да се обучат студентите да ги распознават и идентификуваат манифестациите на креативноста.					
11.	Содржина на предметната програма: Сродни поими (надареност, талент, креативност). Методи за истражување на креативноста. Фактори што ја условуваат креативноста. Креативност и интелигенција. Креативност и мотивација. Креативноста и цртите на личност. Мерење на креативноста. Системи и техники за поттикнување на креативноста.					
12.	Методи на учење: фронтална, презентации, работилници, дискусии, практични задачи					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, и индивидуална работа 84 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	часови		

		16.3	Домашно учење	84 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови		70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови
	17.3	Активност и учество		15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација	
22.				

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Sternberg,R.	Handbook of creativity	Cambridge University Press	2007
2.	Villalba,E.	Towards and Understanding of Creativity and its Measurements	European Communities	2008

22.2 Дополнителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Treffinger.J.D., Young,C.G., Selby.C.E., Shepardson,C.	Assessing Creativity: A Guide for Educators	Center for Creative Learning, Sarasota, Florida	2002
3.	Pope, R.	Creativity. Theory, history, practise	Routhledge, Taylot and Francis	2005

					group, London and New York	

Предметна програма од втор циклус на студии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Критичкото мислење во наставата**				
2.	Код	ФПС204И				
3.	Студиска програма	**Психологија**				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	**7.**	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф. д-р Ачковска Лешковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за критичкото мислење и техниките на учење и настава кои придонесуваат за негово поттикнување кај учениците.					
11.	Содржина на предметната програма: Поим за критичко мислење. Критичкото мислење во теориите на интелектуални способности. Концепции за критичко мислење. Критичкото мислење и возраста. Фактори кои што го опструираат критичкото мислење. Критичкото мислење во современата настава. Создавање амбиент за критичко мислење. Наставни техники кои што го поттикнуваат критичкото мислење на учениците. Планирање час со примена на наставни техники кои промовираат критичко мислење.					
12.	Методи на учење: Директно поучување, кооперативно учење, презентации, дискусии, работилници.					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 20 часови и индивидуална работа 64 часови				
15.	Форми на наставните активности	**15.1**	Предавања – теоретска настава	6 часови		
16.	Други форми на активности	**16.1**	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	10 часови		

		16.3	Домашно учење	64 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови		70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови
	17.3	Активност и учество		15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација	
22.	Литература			

22.1 Задолжителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Миовска Спасева, С. и Ачковска Лешковска, Е.	Критичкото мислење во универзитетската настава	Скопје: ФИООМ	2010
2.	Ачковска Лешковска, Е.	Теориски концепции за критичкото мислење	*Годишен зборник на Филозофски факултет*, 63, 201-215.	2010

22.2 Дополнителна литература

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Лазаревска, С. и Анѓелеска, Н.(ур.)	Со читање и пишување до критичко мислење	Скопје: ФИООМ	2004
2.	Lai, E.R	*Critical thinking*	Pearson	2011

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на семејство**			
2.	Код	ФПС205И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Орхидеја Шурбановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на пошироки теоретски сознанија за семејството и стиловите на родителска интеракција со детето и последиците од истата. Запознавање со различни методи за процена на различните видови интеракција во семејството.				
11.	Содржина на предметната програма Теории на родителство. Стилови на родителство. Семејна атмосфера. Однесување на децата како последица на ставовите на родителите. Улогата на браќата и сестрите во семејството. Развод: детската реакција на развод, разводот и развојот на детето, родителски конфликти, отсуство на такото, деца без родители. Семејството на детето со развојни течкотии. Посвојување.				
12.	Методи на учење: Предавање, дискусија, практични задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 74 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	5 часови	
		16.2	Самостојни задачи	5 часови	
		16.3	Домашно учење	74 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)				15 бодови
	17.3	Активност и учество				15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит				редовност во наставата и реализација на тековните задолженија	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Thornton, S.	Understanding human development: Social relationships	Palgrave Macmilan	2008
		2.	Kuburić, Z.	Porodica i psihičko zdravlje dece	Beograd: Čigoja štampa	2001
		3.	Steele, G.R., Roberts C. M, (eds.)	Handook of Menthal Health Services for Children, Adolescents and Families	Kluwer Academic/Plenum Publishers	2005
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burr, R., Montgomery, H.	Childhoods in context: Family, kinship and beyond	WILEY	2003
		2.	Batić, D.	Deca i razvod-perspektiva adolescenata	Zadužbina Andrijević	2010

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Унапредување на менталното здравје**			
2.	Код	ФПС206И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва/втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3 кредити
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Наумова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теориските концепти и со практиките на унапредување на менталното здравје во текот на целиот животен циклус.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефинирање на менталното здравје. Теорија и практика на унапредувањето на менталното здравје. Особености, детерминанти и фактори на ризик поврзани со менталното здравје во одделни стадиуми од животот. Делотворни интервенции за упредување на менталното здравје во текот на целиот животен циклус.				
12.	Методи на учење: фронтална, презентации, работилници, дискусии, практични задачи				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 74 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	74 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		

<table>
<tr><td></td><td>17.3</td><td colspan="5">Активност и учество</td><td>15 бодови</td></tr>
<tr><td rowspan="6">18.</td><td colspan="4" rowspan="6">Критериуми за оценување (бодови / оценка)</td><td colspan="2">до 50 бода</td><td>5 (пет) (F)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 51 до 60 бода</td><td>6 (шест) (E)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 61 до70 бода</td><td>7 (седум) (D)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 71 до 80 бода</td><td>8 (осум) (C)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 81 до 90 бода</td><td>9 (девет) (B)</td></tr>
<tr><td colspan="2">од 91 до 100 бода</td><td>10 (десет) (A)</td></tr>
<tr><td>19.</td><td colspan="4">Услов за потпис и полагање на завршен испит</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>20.</td><td colspan="4">Јазик на кој се изведува наставата</td><td colspan="3">Македонски</td></tr>
<tr><td>21.</td><td colspan="4">Метод на следење на квалитетот на наставата</td><td colspan="3">Евалуација и самоевалуација</td></tr>
<tr><td rowspan="13">22.</td><td colspan="7">Литература</td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.1</td><td colspan="6">Задолжителна литература</td></tr>
<tr><td>Р. бр.</td><td>Автор</td><td colspan="2">Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Mima Cattan &Sylvia Tilford (Ed.)</td><td colspan="2">Mental Health Promotion: A Lifespan Approach</td><td>Open University Press</td><td>2006</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Stout, Ch. E., Hayes, R. A. (eds.)</td><td colspan="2">The evidence – based Practece. Methods, Models, and Tools for Menthal Health Professionals</td><td>John Wiley and Sons, Hoboken, New Jersey</td><td>2005</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="5">22.2</td><td colspan="6">Дополнителна литература</td></tr>
<tr><td>Р. бр.</td><td>Автор</td><td colspan="2">Наслов</td><td>Издавач</td><td>Година</td></tr>
<tr><td>1.</td><td>Vikki Vandiver</td><td colspan="2">Integrating Health Promotionand Mental Health</td><td>Open University Press</td><td>2009</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Sabine Bährer-Kohler & Francisco Javier Carod-Artal (eds.)</td><td colspan="2">Global mental health: Prevention and Promotion</td><td>Springer</td><td>2017</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2"></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Предметна програма одвтор циклус на судии						
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психологија на лица со посебни образовни потреби**				
2.	Код	ФПС207И/18				
3.	Студиска програма	Психологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институтзапсихологија				
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор				
6.	Академска година/семестар	Прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	3	
8.	Наставник	проф.д-р Огнен Спасовски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции):Студентитедаможат да ги толкуваат, анализираат и применуваат научнитесознанијазаспецифичнитеразвојни и личносникарактеристикиналицатасопосебни образовни потреби. Програматаја акцентира и улогатанапсихологотвостручнитетимовикоиработатсолицатасопосебни образовни потреби.					
11.	Содржина на предметната програма:Предмет и задачинапсихологијатаналицатасопосебни образовни потребикакосовременапсихолошкадисциплина. Когнитивен, социо-емоционален и личносенразвојналицатасопречкиворазвојот. Современи дискурси и концепти за психологијата на лица со посебни образовни потреби.					
12.	Методи на учење: Директнопоучување, работавогрупи, презентации и дискусии					
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 10 часови и индивидуална работа 74 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови		
		16.2	Самостојни задачи	часови		
		16.3	Домашно учење	74 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови	70 бодови			

	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови
	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			Нема	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				
	22.1	Задолжителна литература			

Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Лани Флоријан	Преосмислување на образованието на лицата со посебни образовни потреби: зошто се потребни нови пристапи. Во: Лани Флоријан (Редактор), *Прирачник на Сејџ за образованиена лица со посебни потреби.*	Арс Студио	2017
2.	Брам Норич	Категории на посебни. Во: Лани Флоријан(Редактор), *Прирачник на Сејџ за образованиена лица со посебни потреби.* образовни потреби	Арс Студио	2017

		3.	Бет Хари	Непропорционалното сместување на етничкитемалцинства во специјалното образование. Во: Лани Флоријан (Редактор), *Прирачник на Сејџ за образованиена лица со посебни потреби.*	Арс Студио	2017
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шила Ридел	Социолошка перспектива за специјалното образование. Во: Лани Флоријан (Редактор), *Прирачник на Сејџ за образованиена лица со посебни потреби.*	Арс Студио	2017
		2.	Л. С. Виготски	Одбрани дела од Л. С. Виготски. том 2: Основи на дефектологијата	Скопје: Арс Ламина	2013

	Предметна програма од втор циклус на судии				
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Трансформација на конфликти**			
2.	Код	ФПС208И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за Психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Ана Фрицханд			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат основни знаења и вештини за алтернативите на насилството и за решавање и трансформирање на конфликтите преку програми за стимулирање на нивниот развој.			
11.	Содржина на предметната програма: Насилство/ненасилство; Алтернативи на насилството; Трансформирање конфликти; Психологија на трансформирање конфликти; Култура на мирот; Насилници и миротворци.			
12.	Методи на учење: Фронтално (директно) поучување, презентации, дискусии/дебати, работа во парови и мали групи, практични задачи			
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа		
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 30 часови и индивидуална работа 54 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови
		15.2	семинари, тимска работа	15 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	15 часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	54 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови		70 бодови
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови
	17.3	Активност и учество		15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rieker, P. & Thune, H.	Dialogue and Conflict Resolution: Potential and Limits	Routledge	2016
		2.	Ramsbotham, O. Woodhouse, T. & Miall, H. (eds)	Contemporary Conflict Resolution: The Prevention, Management and Transformation of Deadly Conflicts.	Polity Press	2016
			идеја			
	22.2	Дополнителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Фрчкоски, Љ. Д.	*Преговарање во конфликти на идентитети (одбрани поглавја)*	Магор, Скопје	2012
		2.	Shaver, P.R. & Mikulincer, M. (Eds.)	*Human Aggression and Violence. Causes, Manifestations and Consequences* (одбрани поглавја)	APA, Washington DC	2011

Предметна програма од втор циклус на судии					
1.	**Наслов на наставниот предмет**	**Психолошки аспекти на работната средина**			
2.	Код	ФПС209И/18			
3.	Студиска програма	Психологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Институт за психологија			
5.	Степен (прв, втор, трет)	Втор			
6.	Академска година/семестар	прва/втор	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник	проф. д-р Елисавета Сарџоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се добијат научни и продлабочени сознанија за поврзаноста на работените исходи со: работниот дизајн, донесувањето одлуки, перспективите на макроергономија и екологија, организациската култура, клима и различност. Практична примена на стекнатите психолошки сознанија во услови на нови работни конфигурации.				
11.	Содржина на предметната програма: Дизајн на работните места и работната околина. Процеси на судење и одлучување во работната средина. Човечките фактори и ергономијата. Организациска култура и клима на работа. Диверзитет во организациите. Промени на работниците, работата и организацијата.				
12.	Методи на учење: Предавања, дискусии, презентации, работа во мали групи, практични задачи, самостојно учење.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	90 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Предавања 6 часови, проектни и самостојни задачи 39 часови и индивидуална работа 45 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	6 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	19часови	
		16.2	Самостојни задачи	20часови	
		16.3	Домашно учење	45часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1	Тестови	70 бодови		
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		

	17.3	Активност и учество			15 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит			редовна посета на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација	
22.	Литература				

22.1	Задолжителна литература					
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Weiner, B. I. Editor –in- chief	Handbook of Psychology- volume 12 Industrial and organizational Psychology (избрани поглавја)	New Jersey: John Wiley & Sons	2003
	2.	Сарџоска, Е.	Психологија на менаџментот (избрани поглавја)	Скопје: Филозофски факултет	2014
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Сарџоска, Е.	Психологија на организацијата (избрани поглавја)	Скопје: Филозофски факултет	2009
	2.	Arnold J., Silvester J., Patterson F., Robertson J., Cooper C., Burnes B.	Work Psychology. Understanding Human behaviour in the Workplace	Prentice Hall, Financial Times	2005